

[Gert Petersen]

som kan rumme et og andet med henblik på fremtiden.

I den forbindelse vil jeg godt gå ind på nogle bemærkninger, som hr. Wilhelm gjorde til mig tidligere. Man kan godt tage dem som udgangspunkt for at drøfte: hvad er det, der sker for øjeblikket, og hvad vil der ske i den nærmeste fremtid? Hr. Wilhelm sagde, at det er et problem for socialistiske partier at finde frem til, hvordan man skal fungere i dette hus. Det er et problem rent faktisk både for VS og for SF, det giver jeg ham ret i. Det, jeg har at bemærke nu til hr. Wilhelm, opfatter jeg mere som en familiestrid, end jeg vil opfatte det som en slags konfrontation. Det er klart, at de to partier er uenige om en række problemer, det må vi se i øjnene, men det er lige så klart, at når det drejer sig om synet på indkomspolitikken og f. eks. den karakteristisk af situationen og regeringens perspektiv, og hvad den kan vælge imellem, som hr. Wilhelm gav, så er jeg egentlig ganske enig, og her er der muligheder for et samarbejde.

Men det er altså et spørgsmål om funktionen i dette hus, og her er det igen et spørgsmål om forholdet til det største arbejderparti. Jeg siger ikke det største socialistiske parti, for den plakate vil jeg ikke sætte på socialdemokratiet, men det største arbejderparti. Kan det bevæges, eller kan det ikke bevæges? Hvis det kan bevæges, hvordan gør man det så? Kun igennem en åben krig eller også igennem – eller i hvert fald suppleret af – forhandlinger? Jeg vil svare, at det kan lade sig gøre. Det er sket, det er ikke sket langt nok, men det er dog sket et stykke vej. Det fremgår, hvis man studerer en artikel, som hr. Wilhelm skrev den 12. november 1979 i Information. Artiklen er helt klart skrevet under den forudsætning, at socialdemokratiet og regeringen her i december måned ville komme med et indkomstpoltisk indgreb, men alligevel skriver hr. Wilhelm:

»En socialdemokratisk mindretalsregering ville kunne gennemføre mange små og store forbedringer, hvis den virkelig turde krydse sig frem og fortsat respektere det princip, som blev introduceret omkring ejerlejlighedsstoppet.«

Og så spurgte hr. Wilhelm – altså den 12. november, for halvanden måned siden:

»Vil den så gøre det?«

Og han svarede:

»Det tror jeg ikke. Tværtimod: jeg forudsiger, at den i løbet af en måned har etableret et fast samarbejde med et eller flere højrepartier, som udelukker disse muligheder.«

Tidligere i artiklen havde hr. Wilhelm selv peget på indgreb mod erhvervslivets fradragsfiduser og forhøjelse af selskabsskatten som noget af det, denne regering havde lovet at gennemføre, men som den altså formodentlig ikke ville gennemføre, når det kom til stykket, fordi den absolut skulle forlove sig med partierne til højre her i salen. Hr. Wilhelm slutter artiklen, som tog sit udgangspunkt i ejerlejlighedsstoppet, med at skrive:

»Alt for mange eksempler som ejerlejlighedsstoppet vil undergrave det indtryk, man søger at sprede.« – altså det indtryk, socialdemokratiet søger at sprede – »Også derfor anser jeg det for sandsynligt, at SD-regeringen hellere end gerne lader sig påtvinge nogle begrænsninger i sin handlefrihed, og at dette vil blive fremstillet som en »politisk nødvendighed« i forbindelse med decemberindgrebet.«

Et af de punkter, hvor regeringen har måttet lade sig påtvinge en begrænsning, viser sig ved, at man tog overskudsdelingsforslaget af bordet, fordi SF i den givne situation og det radikale venstre måske af mere principielle grunde ikke ville være med til det – og hvis ikke jeg tager meget fejl, er VS simpelt hen modstander af det, principielt og aktuelt.

Jeg kan ikke se, at regeringen har ladet sig påtvinge voldsomme begrænsninger – nogle, det skal indrømmes, men ikke voldsomme og principielle begrænsninger – når det drejer sig om de to eksempler, hr. Wilhelm nævnte, nemlig indgreb mod erhvervslivets fradragsfiduser og forhøjelse af selskabsskatten. Det er faktisk ikke sket.

Man må konstatere, at hr. Wilhelm har taget fejl i den analyse, i den spådom, som han kom med for halvanden måned siden. Det gør vi andre så sandelig også tit, så det skal ikke være nogen bebrejdelse specielt mod hr. Wilhelm for manglende evne til at forudsige, for det er noget, som rammer os alle. Men jeg synes nok, man heraf må drage nogle konklusioner, og det må være, at socialdemokratiet trods alt lader sig bevæge, også af andre end venstre og konservative, som her har udøvet deres massive pres, at også arbejdspladserne og fagbevægelsen er i stand til at bevæge socialdemokratiet. Det hænger